

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban évről-évre.
Egy évre 16 k.
Három évre 48 k.
Külföldi postán szállítva.
Egy évre 24 kor.
Három évre 72 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6-7 óráig.
Gyűjtés után napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok visszamondására vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXII. évfolyam 285. szám. Nagyvárad Csütörtök, 1916 december 14.

Buzeuhoz közeledünk.

Ujabb 4000 fogoly.

Keleti harctér. Budapest, dec. 13. (Hivatalos.) Mackensen vezértábornagy hadserege. A Jalomica mentén megtörtük az ellenség ellenállását. A hátráló ellenséget üldözzük. Osztrák-magyar és német csapatok Buzeuhoz közelednek. A románok újra négyezer embert hagytak foglyokként kezünkön.

József főherceg vezérezredes hadseregharcvonala. Ocnától nyugatra és északnyugatra tovább folynak az orosz támadások. Tegnap is teljesen eredménytelenek maradtak.

Köves vezérezredes hadseregénél, miután a reggeli órákban az oroszok veszteségteljes rohamai összeomlottak, viszonylagos nyugalom volt.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcvonala. Sikeres portyázásokon kívül a Bistryca-Solotwiaska mentén: nincs jelentős esemény.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Höfer.

Lloyd George a béketárgyalásokról. Nem fogadja el Wilson békeközvetítését.

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung amsterdami levelezője Londonból úgy értesül, hogy a miniszter Lloyd George a politikusokkal folytatott tanácskozáson kimondta, hogy Wilson részéről a békeközvetítést nem fogadják el, és azt sem engedik meg, hogy Amerika résztvegyen a béketárgyalásokban. Ezen tárgyalásokon Lloyd George szerint csak a hadviselő felek vehetnek részt, mert úgy az antant hatalmak helyzete kedvezőbb lenne.

Odessza légi bombázása.

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból távirják: A Novoja Vremja jelenti: A német repülők több ízben megjelentek Odessza felett és bombatámadásokat intéztek a város ellen. A támadás eredménye ismeretlen. A város esti világítását betiltották és a legszigorúbb rendszabályokat léptették életbe.

Folyton üldözzük az oláhokat.

Keleti harctér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege. Nincs lényeges esemény.

József főherceg vezérezredes hadserege. Az Erdős Kárpátokban járőreink sokszor sikeres harcot vívtak. Erdély keleti arcvonalán német és osztrák magyar csapatok a Gyergyó hegységben és a Trotusul völgy két oldalán tegnap is visszaverték az oroszok támadásait. A hátráló ellenségnek utánanymult felderítő osztagaink megállapították, hogy az ellenség jelentékeny veszteséget szenvedett és foglyokkal tértek vissza.

Mackensen vezértábornagy hadserege. Az ellenség, mely orosz lovassággal megerősítve, az erősen megáradt Jalomica mentén újra szembeszállt velünk, ismét teljes visszavonulásban van északkelet felé. A dunai és a 9-ik hadsereg az egész arcvonalon követik. A Buzeu felé vezető műút mentén jelentékeny tért nyertünk és itt a hegységben újra több mint 4000 foglyot ejtettünk.

Csend a Cserna mentén.

Macedóniai front.

Az utóbbi napokban szenvedett vereségek után a Cserna és a Struma mentén és a tengermentén csend uralkodott.

Tüzérharc nyugaton.

Nyugati harctér.

A Maas és a Somme területén időnként élénkebb tüzérségi tevékenységen, valamint éjjeli járőrösszeütközéseken kívül egyik hadseregnél sem volt nagyobb harc tevékenység.

Ludendorff, első főszállásvezető.

Ne törje a fejét, vegyen kézimunkát Cillérenél, ez a legalkalmasabb Karácsonyi ajándék

Gobelin, Ranbein, Kelim és tüfestés, valamint filet Richelieu és Madeira munkákban a legújabb modellek. Vételkötelezettség nélkül megtekinthetők a kézimunka-osztályban

CZILLÉR IMRE NAGYÁRUHÁZA, NAGYVÁRAD.

A hadikölcsön célja.

Az áruló Románia bünhődése legszebb gyümölcse az eddigi hadikölcsönökben kifejezésre jutott nemzeti erőnek. Ez az út vezet végső győzelmünkhöz is!

A haza hívó szava elől nem térhet ki senki, hisz a kölcsön feltételei úgy vannak megállapítva, a pénzügyi intézetek előzékeny készsége oly jegyzési könnyítésekkel siet segítségünkre, hogy csak a teljesen szegénynél, a földhöz ragadt nyomorultnál találhatunk mentséget az elmaradásra.

A sikernek teljesnek, nagyszörűnek kell lennie, ezt a nagy célt ne szünjünk meg lelkes szóval, példaadó tettel következetesen, töretlenül munkálni.

E munkával a győzelmes béke áldást és virágzást osztó nagy művén munkálkodunk.

Siessünk e munkával, hogy a jegyzés lezárásakor, e hó végéig anyagiakban vértzetten léphessük át az új reményteljes 1917. esztendő küszöbét . . .

A koronázási ajándék

és Biharvármegye 1867-ben.

Ferencz József és Erzsébet királyné tudvalevőleg a nekik felajánlott 50-50 ezer darab aranyat visszaszándékozták egy oly alap létesítésére, amely a volt honvédek árvái, özvegyei, valamint a szabadságharcban rokkantá, munkaképtelenné váltak segélyezésére szolgált. E tétével az uralkodó pár egyszerre belelopta magát a nemzet szívébe, amely szebb napok piradását s eltemetett remények feltámadását remélte és — amint az idő meg is mutatta — várakozásában, reményében nem is csalódott.

A királyi pár nemes cselekedete Biharvármegyében is élénk örömet keltett; szavak, melyek a lelkek mélyén szunnyadtak, kimordították, vágyak, akaratok támadtak s elindultak, hogy a trónhoz érjenek.

A koronázás közvetlen hatása alatt állott az ország. Ekkor, 1867. június 17 én tartotta „bizottmányi ülését” Biharvármegye. Az akkori főispán Tisza Lajos ünnepélyes csendben nyitotta meg az ülést s többek között a következőket mondta:

— A nemzet szorgos anyagi körülményei között sietett összegyűjteni a százezer darab aranyat, hogy vale a korona fejei iránt a tisztelet adóját lerója s így: ép az ország a legnemesebb csatornában, a fejlődési szíven keresztül foly a nemzet ölébe.

Fájdalmas büszkeség, öröm, könnyes boldogság van e szavakban.

Érdekes, historiatlag jellemző az akkori felfogásra, az általános hangulatra s következő néhány mondat, amelyet a főispán a multra akkor még alig mult jelenre mondott:

— Nem áll halandó ember hatalmában megakadályozhatni, hogy a multak emlékére többé könnyek ne folyjanak, de biztosan reményelem, hogy a könnyek ezantul, legalább a nyomor könnyei soha nem lesznek. — . . . Tudom én azt jól, hogy felejtetni nem áll az ember hatalmában s hogy vannak emlékek, melyeket ki-ki magával visz a sírjába; de igen is hatalmában áll az emberi szabad akaratnak az emlékek okozta keserűséget leküzdeni.

Micsoda gyöngyszavak, micsoda, buszkomor megbocsájtás. Emlék: felséds . . .

E megnyitó beszéd után elhatározták, hogy a királyi párnak a visszaajándékozott koronázási ajándékot, s az e tétben megnyilvánuló kegyes szándékért két külön köszönő hálafeliratot küldenek, egyet a királynak, egyet a királynénak.

A köszönő hála és hódoló tisztelet minden szava ennek a két feliratnak, amelyet teljes egészében a megye levéltára őriz. A nemzeti önérzet hideg sugara, mint a nap a téli tájat, úgy vonja be ezt a feliratot. Bátorúsága, akaratja van; de ereje nincs meg.

A királyhoz szóló felirat így kezdődik:

— Felséges Császárság, Apostoli Király, Legkegyelmesebb Urunk! Az alig mult szomorú időszakban levoltak zárva a megyegyűlés terméi s e megye fiai a hon sorsa feletti örömeiket vagy bujukat nem nyilváníthatták.

Majd így folytatja:

— . . . Felséged dicső tette bennünk, a jog és szabadság régi híveiben nagy reményeket keltett . . .

Felséged a megye fiaiban mindannyiszor, mindmennyi vödőre talál, kik őseiktől öröklött hűséggel fogják védelmezni az alkotmány felkent első bajnokát, a Magyar királyt!

Érdekes a felirat befejező része:

— Felséges Ur! Nem egy szolgáló nép reá parancsolt bókja e köszönet, hanem egy szabadságát, függetlenségét szerető nagy magyar megye hálája.

Az Erzsébet királynéhoz írt hála felirat oly szép s a magyar lovagiaság, férfiaság oly jellemző dokumentuma, hogy egészen adjuk:

Felséges Császárság és Apostoli Királyság Legkegyelmesebb asszonyunk! Mida felséged az országgyűlés által ősi szokás szerint dicső megkoronáztatása ünnepén az ajándékot adott ötven ezer darab aranyat nemcsak lelke sugallatára a volt honvédek árvái, öz-

vegyei fellegöltetésére legkegyelmesebben vissza ajándékozni méltóztatott a haza minden rendű lakosát a legméltóbb hála buzditá. S midőn Felséged ifju szép éveit s a sajtóságos eredetisége s különállóságát fogva is nehéz nyelvűnk megtanulására fordítá s azt fejlődési hőlyben eddig nem ismert tökélyvel sajtátitá el azért, hogy a nemzettel való kibéküléskor a legnagyobb mérvben hozzá járulhasson, az egész nemzetet újra meg újra hála kötelező.

Telvék történelmünk lapjai a magyar nemzetnek a nők iránti előzékenységével és még a sötét századokban is Európa törvénykönyveiben nem ismert felvilágosultsággal biztosíták ösünk a magyar hölygek jogait; szóval, harcban és békében, a magánéletben úgy, mint törvényhozás terén lovagias volt mindig a magyar.

Most, midőn üldözöttek örangyalául, a szenvedők vigasztalójául, a sanylódk nem-tőjűl Felségedet teljes felségében feltűnri látjuk, most egy percig sem késekedünk forró hálánk és köszönetünk nyilvánításával.

Ma az ifju királynak, szépséges király-asszonyok készül a koronázási ajándék. Sok reménnyel, sok nemzeti vágygal.

M. K.

Csendőrvallatás után felmentés.

Negy évvel ezelőtt, oláhkarácsony napján Alsótopán valaki felgyújtotta özv. Dávid Kosztánné házát, amelyben Anka Flóriánné, egy csinos oláh asszony lakott. A csendőrök a nyomozás során elmentek odáig, hogy Ankané elcsábította egy Gále Revéka nevű még csinosabb leány udvarlóját, Nyika Györgyöt, ez okozta a ház pusztulását. A vád szerint Gále Revéka bujította fel féltékenységéből Nyikát, egy dáridón, mely a tüzet megelőző napon Alsótopán lezajlott.

Nyikát elfogták a csendőrök s beismerie a gyújtogatást, Gále Revéka is.

Szóllóssy Gyula esküdtbírósi elnök vezetésével működő esküdtbírósiág négy napig tárgyalta ezt a bonyolódott bünyügylet.

A vádlottak azt adták elő, hogy öket a csendőrök verték s ezért ismerték be a bünyütett. A tanuk ezt igazolták, kettő, Doma János és Doma Jánosné kijelentették, hogy náluk volt Nyika 48 óráig a tett elkövetése napján. A tanuk egyrésze azt is vallotta, hogy Nyika három napig olyan részeg volt, mint egy darab fa s így fel se bujthatták.

Az orvosszakértők kijelentették, hogy az az öntudatlanság kizárt dolog.

Medvigy István ügyész a vádat fenntartotta. Breuer Oszkár dr. védő, akinek ez volt az első nagyobb védelme, felmentést kért, mert a vád nincs igazolva. Gáspár Miksa dr. szerint felbujtásról szó sem lehet.

Az esküdték a bünyűség kérdésében nemmel feleltek. Ez alapon a törvényszék felmentette a vádlottakat és Nyikát szabadlábra helyezte.

Az ítélet jogerős.

Markovits és Weinberger cég téli újdonságai

és pedig: Szövetek, selymek, barchetek, flanellek, blousok, pongyolák, kész női és férfi fehéreműek, valamint ernyők. — Különös figyelmet érdemel a nagy választéku női öszifelőltő és köpenyraktár, mely a legszolidabb olcsó árban lesz kiárusítva. **Telefon 11-09**

Costümruhák saját műhelyünkben közismert jó és divatos kivitelben készülnek.

Intézeti gyermekfehéreműek, harisnyák, kötények.

Előkészületek a koronázásra.

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) A képviselőház előreláthatólag hétfőn öt bizottságot választ. Az egyik átadja a királynak a hitlevelet és felkéri a királyt, hogy koronáztassa meg magát; a másik a királynét kéri fel, hogy járuljon hozzá megkoronáztatásához; a harmadik meghívja a főhercegeket a koronázásra; a negyedik a

koronának a koronázási szekrényből kiemelésénél asszisztál; az ötödik a szentkoronát a várpalotából a koronázó templomba szállítja. Ugyanekkor megválasztják ama képviselőket, akik a koronázási ebédnél felszolgálnak. A nádorhelyettes megválasztása minden valószínűség szerint szintén hétfőn történik meg.

A békejavaslat fogadása

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból a Reuter-ügynökség jelenti: Wilson nevében kijelentették, hogy az elnök érdeklődik a német békejavaslat iránt, de mindaddig nem nyilatkozik róla, amíg nem tudja, hogy fogadják az antant hatalmai.

Egyes semleges képviselők kétségbevonják, hogy Németország fellépésétől eredményt lehetne várni.

Pánik Jassyban.

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) Stokholmból jelentik: Bukarest elestének hírére a legszigorubb cenzura megtudta Jassy lakossága. Az Adeverul gyászkeretben tudatta a cenzura kijátszásával a főváros elestének hírére, ami óriási megdöbbenést keltett. A hír valósággal forradalmi lázba ejtette a menekülőkkel és katonasággal tulzsufolt várost. Óriási tömegek verődtek össze a utcákon, s egyetemi hallgatókkal az élén Bratianu lakása elé vonultak és kiabáltak:

— Igazolja magát, Bratianu! Rászedtek, megcsaltak bennünket, vége Romániának.

Bratianu lakását csaknem megostromolták, végre a katonaság helyreállította a rendet.

Mit zsákmányoltunk Oláhorazágban?

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) Bécsből illetékes helyről jelentik: A románok körülbelül 700 000 embert állíthattak ki. Ebből eddig foglyokban 145 000 embert vesztettek, köztük 1600 tisztet, halottakban, sebesültekben és betegekben 155 000 embert. Romániának 400 000 gyalogsági fegyvere volt, melynek felét elzsákmányoltuk. A háború kitörésekor Románia 800 tábort, 60 nehéz ágyúval és 500 gépfegyverrel rendelkezett, amiből 422 tábort, 25 nehéz ágyút és 364 gépfegyvert zsákmányoltunk el. Románia 137 000 négyzetkilométer területéből 64 000 négyzetkilométert foglaltunk el. Elfoglaltunk 3087 kilométer vasútvonalat, 2000 kilométer kocsiparkjának negyed részét s 700 mozdonyából 130-at zsákmányul ejtettünk.

Az antant ultimátuma Görögországnak.

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) Stefáni ügynökség Athénből jelenti: Az antant kedden vagy szerdán átnyújtja követelését a görög kormányoknak. Az ultimátumra adandó választ az antant követek Athénben megvárják.

A szerb király Athénből Szalonikibe utazott.

A cár levele az olasz királyhoz.

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: A cár futára Pétervárról Szirpkuszán keresztül levéllel az olasz királyhoz Rómába érkezett.

EMIR arcmosó

a legtökéletesebb készítmény izzadó, fényes, zsíros, atkás (mitesseres) arcra! Értéktelen utánzatoktól óvakodjunk!

Naponta többször, ha arcunkat „EMIR”-rel bedörzsöljük, az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés, lehetetlen finomságu harmattal lenne bevonva. Egy üveg ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: **Németh Pál** gyógyszerész **Arany Kereszt** gyógyszerertárában Szent László-tér. Városháza mellett. Csanda Endre „Bakói” gyógytárában, Csillag gyógysertár Szacsavay-utca, a Vadász drogériában és Farkas István Apolló drogériájában.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Elfogadták az indemnitást.

Budapest, nov. 12.

A képviselőház mai ülésén Szász Károly elnökölt. Az indemnitási javaslat általános vitáját bezárták.

Tisza István kijelenti, hogy a vitából arra következtet, hogy a Ház nem tartja alkalmasnak az időt a beható tárgyalásra.

Teleszky pénzügyminiszter reflektált a felszólalásokra. A dohányhiány oka, hogy sok dohánytermelő katona. A szeszhiányt a termelés csökkenése okozza.

Ezután általánosságban és részleteiben elfogadták az indemnitást.

Következett a külkereskedelmi szerződés tárgyalása.

Károlyi Mihály felvilágosításokat kér ama hírekre, melyek Ausztriával való hosszú kiegyezésekről és a szerződésekről szólnak.

Apponyi hosszú lejáratu szerződések, gazdasági berendezkedések veszedelmeire figyelmezteti a kormányt. Hangsúlyozza, hogy a valódi nemzeti képviselőre kell bízni a kérdés megoldását.

Polónyi Géza felvilágosítást kér, hogy a kormány milyen relációkat tart fenn Németországgal. Kérde, hogy mi van a Németországgal kötött gazdasági szerződésekkel, amelyek tudvalevőleg lejártak.

Eszterházy Mária hasonló értelemben szólalt fel.

Tisza miniszterelnök válaszol. A kiegyezés kérdésében változatlanul fentartja eddig elfoglalt álláspontját, bár december 31-én kell felmondani a szerződéseket, a kormány már június 30-án megtette az összes intézkedéseket, mindenesetre úgy fog eljárni, hogy az ország szabad rendelkezése minden körülmények között biztosítva legyen. Az időpontot még nem tudja megállapítani, mikor fogja erről a Házat tájékoztatni. Ennek ideje csak akkor következhet el, ha Németországgal és Ausztriával főbb elvkérdésekben megegyeztek.

A tulnyomó többség a javaslatot általánosságban és részleteiben megegyeztetve.

Sümei Vilmos előterjeszti interpellációját a székelység visszatelepítése ügyében. Választ nem kapott, mire az ülés véget ért.

A királyi pár december 27-én jön Budapestre.

Budapestről jelentik: Károly király és Zita királyné december 27-én délután érkeznek Budapestre. A királyi pár bevonulása valószínűleg olyan lesz, mint amikor trónörökös korában Budapestre jött.

Mennyi a liszt és burgonya Nagyváradon.

Jelentés az élelmiszerek összeírásáról.

Az Országos Közélelmezési Hivatal rendelkezése tudvalevőleg összeírták az egész országban a fontosabb élelmiszereket és pedig nem csak az üzletekben, hanem a magán háztartásokban levő készleteket is.

Nagyváradon szintén megtörtént az összeírás. Minden üzletben felvették a liszt, burgonya, cukor, kávé, zsír, rizs, főzelék készleteket s be kellett jelenteni a magán háztartásokban levő készleteket is ezekből a cikkek közül.

A beérkezett adatokat a városi élelmezési ügyosztály összeállította.

Lukács Ödön polgármesterhelyettes a kimutatást, a következő jelentés kapcsán terjesztette be az Országos Közélelmezési Hivatalnak:

Országos Közélelmezési Hivatalnak
Budapest.

Utalással a 2536-1916.-II. számú rendelkezésre mellyel a termelőknél és kereskedőknél, valamint a magánháztartásokban levő liszt, hüvelyes, zsír, cukor, kávé és burgonya készletek összeírása rendeltetett el, jelentem, hogy az összeírás a rendelkezésnek megfelelőleg végrehajtottam.

A végrehajtás oly módon történt, hogy a rendelet, illetve a 4207-1915. M. E. számú kormányrendelet 1. §-a alapján köteleztem úgy a termelőket és kereskedőket, mint a magánháztartások fejeit családfejeket, nyilvános étkezések tulajdonosait, készleteiknek az általam kibocsájtott bejelentő lapok útján való bejelentésére. A bejelentő lapok szétosztására és összegyűjtésére a helybéli tantestületet használtam fel, melynek eredményeképpen a mellékelt kimutatást felvilágosító jelentésem kapcsán tisztelettel felterjesztem.

Az összesítésben foglalt üzletekben és üzleti raktárakban található 82792 kg. liszt a város területén levő pékeknél találtatott, akik ezen liszt mennyiségét egy hétre előre a városi közlelmezési ügyosztálytól a kenyérsütéshez kapták.

A magánháztartásokban ennek levonása után talált 166170 kg. liszt pedig elsősorban azoknak birtokában van, akik vásárlási engedély alapján búzát vásároltak s ilyenképpen hatósági lisztellátásban nem részesültek. A kimutatásban kitüntetett 541199 kg. burgonya, mint az a beérkezett bejelentési lapokból konstataálható, leginkább a tehetősebb polgárok készleteit képezi, akik abban a helyzetben voltak, hogy 2-5 métermázsá burgonyát maguknak beszerezhettek, azonban ezeknek ellátása is csak néhány hó napra van ez által biztosítva és ezen eredmény egy emberre csak hét és fél kilogramm burgonyát mutat ki. A szegényebb néposztály pedig, mint ezen összeírás alapján konstataáltatott, teljesen burgonya nélkül áll, ezek ellátásáról a leg sürgetőbbnek kell intézkedni, annál is inkább, miután Nagyvárad város lakossága a letelepített menekülőkkel és az ide helyezett különféle magán és katonai intézményekkel együtt több mint száz ezer személyt tesz ki és nemcsak ezek, hanem a naponta vasuton átutazó néhány ezer menekülő burgonya szükségletét is biztosítanom kell ittartózkodásuk ideje alatt, sőt ezenfelül elutazásuk alkalmával őket két napi élelemmel is el kell látnom.

Nagyvárad, 1916. évi december 13 án.

Lukács Ödön,
polgármesterhelyettes.

Útnak indul a váltópénz.

December végéig váltják be a nikkelt 20 filléreseket.

Mintegy két év óta mind nagyobb hiányt érezzük a váltópénznek; mintha a föld nyelte volna el a nikkelt és réz váltópénzt, rohamosan kevesebb lett a forgalomban az u. n. aprópénz.

Az üzletekben egyszerűen visszatartják az árut, ha koronával, vagy két koronával akar a vevő fizetni, mert egyszerűen nem tudnak visszaadni.

A piacokon még nagyobb a baj a váltópénzzel. A falusi eladó jóelőre kijelenti, hogy csak úgy adja portékáját, ha aprópénzzel fizet a vevő. A falusi az egész vásár alatt csak szedi be az aprópénzt, de ki nem ad abból. Így került a váltópénz lassan lassan ki a vidékre, a láda fiába.

De nemcsak a nikkelt és rézpénz került így ki a forgalomból, hanem a koronás, 2 koronás és 5 koronás pénzdarabok is. Mintha csak valami titkos erő ösztönözte volna a közönség jórésztét, hogy összegyűjtse és eldugja az érepenzt.

Es ez nemcsak helyi tünet, hanem országos bajjá nőtte ki magát s annyira megbénította a kereskedelmet és a forgalmat, hogy a kormánynak kellett különféle intézkedésekről gondoskodni. Ezek között a kormányintézkedések között a leghathatósabb az, hogy a nikkelt 20 filléreseket ez év végén, december 31 én tul elvesztik értéküket s kivonják ezt a pénzt a forgalomból. Ezért bocsátotta ki a kormány a vas 20 filléreseket.

Most, hogy csak alig két hét van még hátra ebből a határidőből, mindegyik előkerülnek a nikkelpénzek s ennek hatása már is érezhető a forgalomban.

Felhívjuk mi is a közönség figyelmét, már akinek van nikkelt 20 fillérese, hogy igyekezzék az év végéig még hátralevő 15 nap alatt beváltani. Nagyváradon erre elég kényelmes alkalom van, mert a város különböző pontjain felállított bódékban a kirándult honvédek készséggel kísérik a nikkelt 20 filléreseket vas 20 filléresekké.

Az utóbbi napokban a kereskedők és a bankok azt tapasztalják, hogy az ezüst koronások is nagyobb mennyiségben kerülnek forgalomba.

Hír szerint egyes vidékeken a falusi nép között az a hír terjedt el, hogy az ezüst koronás pénzdarab szintén kikerül a forgalomból. Valószínű, hogy ennek a hírnök a valóságát abból merítik, mert december 15 től egy korona értékű papír bankjegyeket bocsátanak forgalomba.

Egy vidéki gazda, aki nagyobb összegűt csupa ezüst koronásokkal fizetett, a hozzá intézett kérdéskérdésre a következő magyarázatot adta:

— Instálom, azt hallottuk, hogy az ezüst koronás nem fog járni, mert az elhalt jó öreg királyunk arcképe van rajta. Ezután már csak azt a koronást vesszük el, amelyiken az új király arcképe lesz.

Az ilyen téves híresztelések a vidéki közönség között könnyen és gyorsan terjednek s alkalmasak arra, hogy az eldugott koronák előkerüljenek a ládáiából.

A KATHOLIKUS KÖR háborus délutánja.

Művészi programmal rendez háborus délutánt a Kath. Kör e hó 17-én, vasárnap d. u. 5 órakor a Kőr Szent László-teremben.

Az ünnepélyt Pálffy né Gulácsy Irén és dr Regdonné Gulácsy Mici urnők zongorajátéka nyitja meg, kik Beethoven: Egmont nyitányát adják elő négy kézre.

„A magyar szent korona” címmel tart előadást nagyevű történetirónk: dr Karácsonyi János. Ismertetni fogja a szent korona történetét s a régi magyar koronázásokat. A legszentebb nemzeti fogadalommá lett szent koronáról fog szólni az ihletett tudós, mert ez a tárgy ma a nemzet érdeklődésének legfontosabb tárgya, amikor a szent korona királyunkra száll.

Ezután Tompa Béla, közönségünk legkedvesebb művésze fog dalokat énekelni Resch Mihály karnagy zongorakíséretével.

Rójt Mihály III. éves papnövendék, kit mint szavalót előnyösen ismer közönségünk Gárdonyinak „Levél a Jézuskához” c. költeményét szavalja.

Dr Krüger Aladárné urasszony éneklő Meyer Helmuth két dalát: a „Varázsdal” és „Vágytam a csókra” címűeket és Resch Mihály karnagy kitűnő szerzeményét: a „Lilomszál”-at, a szerző zongorakísérete mellett. Dr Krüger Aladárné urasszony gyönyörű hangját és művészi előadását többször gyönyörködve hallotta a Kath. Kőr közönsége. Most annál nagyobb érdeklődésre tart számot fellépése, mert egy kiváló szerzőnek: Resch Mihály karnagnak művészi értékű zeneművét, a Lilomszál-at fogjuk hallani az ő hivatott interpretálásában éppen a szerzőnek kíséretével, kit mint nagy rutinnal bíró kíséret, rég ismer koncert közönségünk.

A magas nivóju műsort Pálffy né Gulácsy Irén és dr Regdonné Gulácsy Mici zongorajátéka zárja be Hector Berlioz Rákóczi-indulójával.

A Kath. Kőr a katonák karácsonyfája javára rendez az ünnepélyt. Balépesi díjak nem lesznek, a katonák karácsonyfájára juttatott adományokat köszönettel fogadják. Fenntartott helyeket a Kőr házaugya jegyez elő. A Kath. Kőr a következő meghívót bocsátotta ki az ünnepélyre:

A nagyváradai Katholikus Kőr 1916 december hó 17-én d. u. 5 órakor Szent-László termében a katonák karácsonyfája javára háborus délutánt rendez. Az ünnepély sorozata:

1. Beethoven: Egmont nyitány. Négy kézre előadják: Pálffy né Gulácsy Irén és dr Regdonné Gulácsy Mici urasszonyok.
 2. A magyar szent korona. Előadás, tartja dr Karácsonyi János.
 3. Műdalok. Előadja: Tompa Béla, zongorán kíséri Resch Mihály.
 4. Gárdonyi: Levél a Jézuskához. Szavalja: Rójt Mihály III. éves papnövendék.
 5. a) Meyer-Helmuth: Varázsdal, b) Meyer-Helmuth: Vágytam a csókra, c) Resch Mihály: Lilomszál. Éneklő dr Krüger Aladárné urasszony, zongorán kíséri Resch Mihály.
 6. Hector Berlioz: Rákóczi induló, négy kézre előadják: Pálffy né Gulácsy Irén és dr Regdonné Gulácsy Mici urasszonyok.
- Balépesi díj nincs. Adományokat a katonák karácsonyfája javára köszönettel fogadják.

duok és hirlap utján nyugtáztunk. A fenn-tartott helyek a Kath. Kör háznagyánál meg-válthattak.
Az előadást pontosan kezdjük. A műsor pontjainál a termet zárva tartjuk a csendet a t. közönség figyelmébe ajánljuk.

Schwartz Berci bünlajstroma.

Husznál több lopást ismert be. Aki mindenre emlékszik.

A rendőrség Schwartz Albert személyében jó fogást csinált, egész esomó gazdátlan betörést és lopást vállalt magára. Ő maga vezette a detektiveket házról-házra, ahol csak működött.

Ezideig több mint 20 lopást ismert be és pedig következőket:

Április hónapban Szaniszló-utca 71. szám alatt Márkusz Józsefnétől több aranyeműt, ékszereket lopott, amelyeket egy Herskovits nevű házalónak adott el.

Haraszti György hadnagytól tisztii fel-azereket lopott.

Miskolczy Barnabás kir. közjegyzőnek 2 bundáját emelte el 1000 korona értékben.

Özv. Theimlortner Gyuláné lakásába alkalomsal behatolt és ágyneműket lopott.

Május hónapban dr. Erős Tibor István-tól ruhaszöveteket vitt el.

Julius hónapban Martos Gyula intéző-től tájékpipákat, az Irgalmas rend társházából szintén tájékpipát lopott. Fráter Barnabás alispán lakásában szintén operált.

Nagy Sándor-utca 13. szám alatt Busa Tivadarné szakácsnőtől aranyláncot és gyűrűt zsákmányolt.

Ugy szintén meglopta Macskásy Alajost Körös-utca 37. szám alatt; nem különben Freud Hermann terménykereskedőt, akitől pénzt emelt el.

Az utóbbi időben Lénárd Nellitől értékes ékszereket lopott el a nyitva hagyott lakásból. Klein Dávidtól cipőt emelt el, Hegedűs Istvánnét zsebjátékot fosztotta meg. Biró László szabómestert szintén érzékenyen megkárocsította.

Nagyobb betörést követett el a Schlauch-téren Végh Zsófia magánzónó lakásában. Rengeteg fehérneműt, pénzt és hadikölcsönkötvényeket lopott el innen Schwartz Berci, a megátalkodott öreg tolvaj.

Ezenkívül még több lopást is beismert, azonban a legutóbbi napok betöréseit nem vállalta magára, noha a jelek órára vallanak. A hatalmas bűnyűben több detektiv nyomoz. Főképpen Dienes István és Vass Károly, akiknek nagy mértékben köszönhető az eddigi szép eredmény.

A legérdekesebb az öreg betörő kiváló megfigyelő és emlékező tehetsége. Mikor most sorra járták a detektivek vele a bűncselekmények színhelyeit, mindennél meglepetést keltett a Schwarz emlékező tehetsége. Mosolyogva mondta:

— Ez az asztal akkor nem itt állt. Az a szekrény a másik oldalon volt elhelyezve...

Vagy másutt:
A nagysága akkor tortát csinált a konyhában...

Pedig már több mint fél éve, hogy azok a helyeken járt, akkor is este és rövid időig tartózkodott a szobákban.

A detektivek egész halmas bűnjelt szerettek be az orgazdától, akik ellen természetesen szintén folyik az eljárás.

A Katholikus Növédő Egyesület szociális estéi

Megérkeztek Schlachta Margit és Rónai Paula misszió nővérek

A misszió nővérek, a szociális működés lánglelkű és tevékeny apostolai megérkeztek, hogy hirdessenek, életre keltsenek, buzdítsanak, irányítsanak. A Kath. Növédő Egyesület különös hálát érez a Szociális Missziótársulat iránt, mert az egyesület életének fellendítéséhez sokban hozzájárultak. A múlt évi működésük meglepő eredménye volt, hogy az egyesület tagjainak száma megkétszereződött s oly erővel gyarapodott, akiknek sulyuk, tekintélyük van. Az áldásos Kath. Növédelmi Hivatal felállításában, szervezésében kiváló gyakorlati tanácsokat adtak. A Kath. Növédelmi Hivatal a Szociális Missziótársulatnak a legszebb emléke lesz mindig. Farkas Edith, a Szociális Missziótársulat alapító főnöknője, aki múlt évben a Kath. Növédelmi Hivatal megajátására eljött, felejthetetlen lesz azon hölgyeknek, akik vele beszéltek: mindenkinek csodálta benne a széles látókört, a műveltséget és a szervező tehetséget. Az ő munkatársai tartanak ma előadásokat, akiket a legbensőbb szellemi és erkölcsi egység fűz alapító főnöknőjükhöz.

A szociális működésnek, úgy, ahogy a közönséges életben szemléljük, sok kórtünete van. Az egyik a szalmaláng, az állhatatlanság. Az egyesületek alakulásakor valóságos kiállítás van, annyian vonulnak fel: az alakulás mindig rakéta, görög tüzes. De mikor a csendes, az áldozatot igénylő munkára kerül a sor, kezdődik az oszlás, de nem az apostolok oszlása, hanem a zászló hűtlen elhagyása. Érdekes statisztikát lehetne összeállítani, hogy a háború alatt a felbuzdulás első perceiben mennyien vállalkoztak különböző társadalmi tevékenységre és most hányan vannak: bizonyára sokan pirulnának, ha valaki arra a hálátlan feladatra merne vállalkozni, hogy neveket közöljön.

A másik kóros tünet az emberek beteges érzékenysége és kényelemszeretete, ami miatt nem tudnak áldozatot hozni. Aki bele nem fárad, hogy ezzel folyton küzdjön, aki nem ábrándul ki az emberekből, annak nagy hite van, mert az érzékenység gyógyíthatatlan betegség. Az emberek saját hiúságukat tudják legkevésbé legyőzni s a legnagyobb tapintattal se lehet valamit úgy rendezni, hogy egy beköszölt érzékenységet meg ne sértene. Ezen társadalmi betegség ellen egy nagyszerű ellenszer a Szociális Missziótársulat. Ennek tagjai fogadalmi és áldozati hűséggel ragaszkodnak a zászlóhoz. Áradjon szét ez a szellem. És akik rajongó szeretettel álltak meg helyüket, ahova kezdetben állottak, azoknak a lelke teljék meg nemes önérzéssel, hogy megtartották szavukat. A kishitűek, az ingadozók, a bizalmatlanok nyerjenek új kedvet az apostoli életre és tanulják meg, hogy áldozat nélkül nem lehet nagyot alkotni, nem lehet egy szervezetnek egységessé és értékesen működni.

Amikor üdvözljük a misszió nővéreket megérkezésük alkalmából, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a növédelmi mozgalom kellő előkészítés után újabb lendületet fog nyerni.

A mai este programja:

1. Schumann 2 szólamú női kar; a Patzkó zeneiskola énektanzak növendékei.
2. Megnyitó beszéd.
3. Schlachta Margit és Rónai Paula misszió nővérek előadásai.
4. Záróbeszéd.

..HIREK..

* **Gróf Széchényi Miklós adományai karácsonyra.** Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök mint minden évben, úgy ebben is eljuttatta karácsonyi ajándékait a váradai nevelő és jótékony emberbaráti intézményeknek. Karácsonyi ajándékában részesültek: Orsolya zárda, Szent Vince-intézet, Immakulats intézet, Váradvelencei zárda, Közkórház apácai, Papnevelő intézet, Szent József-intézet, Kath. Lányegylet, Bölcsőde Egyesület, Bihar megyei Nőegylet, Elmekórház betegek, Közkórház betegek, Katholikus Kör, Kath. Nőszövetség, Munkás betegsegélyező egyesület 200-200 Kt; Szent László fiúmenedékház, Tanítóképző intézet, Erzsébet Leányárvaház, Városi tűzoltók, Óakéntes tűzoltók, Apostolok háza, Nagyvárad arvaház, Nagyvárad gyermek-kórház, Oltáregylet, Iparosok menháza, Nagyvárad Tüdőbetegek Szanatoriuma 100-100 Kt; Kath. Növédő Egylet, Kath. Iskolaegetesület 300-300 Kt; Kath. Sajtóegyesület 500 Kt; Rögiszi szt. Ferenc egylet és a Samaritanus egylet 50-50 koronát.

* **Uj egyetemi magántanár.**

Dr. Buday Gyula, a nagyvárad kir. kath. jogakadémia kiváló tanára, a budapesti egyetemen magántanárrá képesítettet.

* **Katonai kitüntetések.** A hivatalos lap közli: A király Berezi András 101. gye-beli tart. hadnagyot a katonai érdemkereszt 3. osztályával tüntette ki. Ujlag kereszttel a legfelső dícső elismerésben részesült Pichler Nándor 101. gye-beli százados. Ujlag a legfelső dícső elismerésben részesült Tranjkovic Miklós és Sicho Lajos 70. gye-beli főhadnagy. Stochmal József 37. gye-beli százados, Jurkovic Károly 70. gye-beli tart. főhadnagy, Jakus Zoltán, Kolpaczky László és Erkel Béla 101. gye-beli tart. hadnagyok és Rona Béla 101. gye-beli százados.

* **A szeszfőző szövetkezet megalakulása.** A szeszfőző szövetkezet alakuló gyűlése folyó hó 16-án szombaton d. e. fél 11 órakor lesz Nagyváradon a városházán. — Alapszabály a gyűlésen vagy korábban Székely Sándor elnök helyettes-nél Sal Ferenc utca 4. szám a. szereshető be.

* **A pénzügyminiszter körrendelete.** A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter rendeletét a földadó, az I., II., III., IV. osztályu kereseti adó, tőkekamat és járadékadó, a nyilvános számadásra nem kötelezett vállalatokra eső bányaadó, a föld- és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadó, a fegyver- és vadászati adó, valamint a hadmentességi díj 1917. évre hivatásának megindítására s a jövedelemadó vagyondadó és a hadi nyereségadó kivetésére nézve.

*** A Katolikus Kör választmányi ülése.** A nagyváradai Katolikus Kör választmányja tegnap délután ülést tartott, amelyen dr. Karácsonyi János c. püspök elnökleite alatt jelen voltak: dr. Vučkics Gyula, Spett Gyula, Brém Lőrinc, Imrik S. Zoltán, dr. Némethy Gyula, Siket Traján, Száhlender Károly, Tóth Imre, Kereszty Kornél, Stark Gyula, Balázsovich Jenő, Sztarill Ferenc, Kelemen Kálmán, Böszörményi Géza, Sebuch Károly, dr. Imrik Gusztáv, Sünger Bertalan, Jánossy Aurél, Reach Mihály. Köszönettel fogadták elnök bejelentését, hogy Lábán Lajos, a Kör világi elnöke 50 koronát adományozott a Kör céljaira. Bejelentette elnök, hogy a Kath. Kör testületileg részt vesz a koronázás alkalmából a székesgyházban tartandó Te Deumon. — A Kör áldott emlékü jövendője nek dr. Belopotoczky Kálmán nyug. tábori püspök, nagyprépust lelkiüdvéért holnap, pénteken, december 15 én reggel 8 órakor gyászmirra lesz az olasz plebánia templomban, amelyet dr. Karácsonyi János c. püspök, a Kör egyházi elnöke tart. A gyászmisén a Kör tagjai testületileg jelennek meg a rójják le haláljukat. — Tudomásul vették Spett Gyula pápai praefátus köszönetét, a kitüntetés alkalmából a Kör részéről kifejezett üdvözlését. — Elhatározta végül a választmány, hogy a Kör épületében kiépíteti a téli tekepályát.

*** Elített árdrágítók.** A rendőri büntető bíróság tegnap Szarka Mihályt 40 korona pénzbüntetéssel sújtotta, mivel a libát a maximális áron felül hozta forgalomba. Szilágyi Józsefet pedig 50 koronára büntették, mivel a tojást drágán árulta.

*** Akik a terményeket drágítják.** A rendőri kihágási ügyosztály két tisztviselője Steiner Endre és Eperjessy János megfigyelték, hogy egyes váradai kofák falun nagyobb mennyiségű zabot, zöldséget, káposztát stb. vásárolnak be és azt szállítási engedély nélkül behozzák a házban maximális áron felül elárusítják. Tegnap egy helyen 20 métermázsányi zabot foglalt le a két tisztviselő, azonkívül burgonyát, káposztát és más élelmi cikkeket. Az eljárás folyik az árdrágítók ellen.

*** A hivatalos gyász idején a magyarság mely gyászánna legszebb és egyseges kifejezője a Hadsegélyző Hivatal gyászpajza (karicnpapírból, tüvel, egy darab ára 20 fillér) és gyászérme. (az elhunyt király képmásával, 1830-1916 felirattal, fekete alapon, feltűzhető, ára 1 korona), viselők egyúttal az elesett katonák özvegyei és árvái alapját is növelik. Kaphatók a Hadsegélyző Hivatalnál, Akadémia utca 17. és nagyobb kereskedősegeknél.**

*** Az uzsorás cipész.** Temesvárról jeleltik: Beá Ferenc rendőrfőkapitány Dallos József cipészmezt, aki egy pár cipőfeljleszt 45 koronáért vállalt el, árdrágítás miatt 14 napi elzárásra és 100 korona pénzbírságra ítélte.

*** A beszéző szemek.** A Vigadó mozgószínházban ma, csütörtökön utoljára a „Beszélő szemek” című bűnügyi dráma, amely maga nemében páratlanul érdekes, nagyszabású újonság. A 3 felvonásos dráma mellett két kacsagató új bohózat a „Minta detektív” és „Adós fizess” élénkíti a parádá műsört, amelynek keretében a Sasa hirdetőberetéri aktualitásait is láthatjuk eredeti felvételben.

*** Pénzüntézetek szövetségének bizottsági ülése.** A Magyarországi Pénzüntézetek Országos Szövetsége Bihar megyei bizottsága december hó 17 én, vasárnap déli órák 11 órakor a Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében ülést tart. Az ülés tárgyai:

1. Az új adóörvényeknek a pénzüntézetekre vonatkozó intézkedései. Előadó: dr. Nyulázi János ügyvéd, a Szövetség igazgatója.

2. Ingó és ingatlan árverések. Előadó: dr. Adorján Armin ügyvéd, a bizottság titkára. Az érdeklődőket szivesen látják.

*** Bitangességben talált állatok.** A rendőrkapitányi hivatal mint r. b. bíróság ezennel közbírré teszi, hogy folyó évi nov. 27 től a mai napig egy db verestarka tehén és egy kecske bitangességben találtatott, mely jószágok tulajdonosait felhívja a rendőrség, hogy földszint 7. szám alatt mielőbb jelentkezzenek, mert különben mint gazdátlan jószágok nyilvános árverésen el fognak adni. Nagyvárad, 1916 december 11 én. Czeglédy István, r. b. bír.

*** Hadiárva ruhasegélyezése.** A „Vörös Kereszt” Jobbkéz osztálya programjába vette a világháború legártatlanabb áldozatainak, a hadiárva ruhasegélyezésének kielégítését s e célra nemeszűű adakozóktól pénzt s ruhaneműt kapott. Örömmel közli a nagy közönség előtt is ama jelentést, melyet a Vörös Kereszt választmányi ülésén is beterjesztett Hadiárva ruhasegélyezésére a közadakozás útján hozsánk juttatott ruhaneműke átalakítottunk, a pénz adományokból újakat készítettünk. Eddig a városi árvasszék által hozzánk küldött hivatalos átirathoz páncfők ajánlata szerint 81 hadiárva elégitettünk ki úgy, hogy a Jobbkéz helyiségében öltöztettük fel a gyermeket. Összesen 205 db. rubát, trikót adtunk ki. A ruhakiosztás folyamatban van és ezidő szerint még 74 hadiárva van ruhasegélyre beterjesztve. Újabb adomány e célra: Schlauch Josefín 10 K, Schenkergerné, Fabriczius Dezióné, Csicsmányiné, Székely Margit Újpalotáról és Nagyszalontáról N. N. ruhaneműket. Hálásan köszönjük a hadiárva nevében. Kérjük adakozók további támogatását. Vörös-Kereszt Jobbkéz osztálya Törvényszék 25. ajtó.

Karácsonyi cukorka csokoládé és diszkek eladás megkezdődött Aszódi Mihály üzletében. Főüzlet Kossuth utca Sas palota. Fiók: Csokoládé Király Rákóczi-ut. Karácsony estére Pezsgők, Borok herceg Windischgätz tekei pincéből. Andrányi Arad, Domay Arad és Palugyai Pozsony mind nemes fajú borok. Friss déligyümölcs, dió, malagaszőlő, krach mandula gardinetnek. Azonkívül gyermekeknek kész bájos karácsonyfa, ezer és ezer féle játékok cukorkával töltve. Friss szaloncukorka, összes létező likőrök, szilvórium, rum, seprő és törkölypálinkák. Finom valódi konyak. Zamatos teák és kiváló finom Aszódi 8 féle zamatu pörköltkávái készen darálva. Kugler-Gerbesud bombonok főraktára Főüzlet telefon 635. Fiókuzet telefon 610.

Szent László-ter 10 sz. alatt levő házuokban udvari kávéház helyiségei 1917 május 1 jére kiadó. Azonnal lehet értekezni Moskovits r. t. irodájában.

Eladó elefánt 500.000 darab tégla értekezhetni a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmibank részvény társaságnál Rimanóczy-utca 6.

Hintó fekete, bőr esernyővel teljesen hibátlan eladó. Vizvezeték-u. 52/b szám.

*** Kéhogés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szelétke.** Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

*** Tizedes mérleg, kisebb, de jó állapotban megvételre keresetetik. Bővebbet a kiadóhivatal.**

*** Eladó** egy finom sötétbarna marmotaszőrmeből készült muff. Szaniszló-utca 29. szám.

*** Megbízható ügyes asszonyok lapkihordóknak felvételnek. Jelentkezni kell a kiadóhivatalban.**

*** Megfagyott széltől kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatású „Harmatfej crème” és hozzávaló szappan.** Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13-02.

Kiadó. Arany János-utca 7. sz. házban egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdőszoba s egyéb mellékbeliségekkel 1917 május 1-re értekezhetni a Poigári Takarékpénztárnál. Kossuth-utca.

Egy ór, ki házi dolgokban is járjas, a „Fekete Sas” patotában felvétetik. Jelentkezhetni ugyanott a 24 számú irodában.

*** Felsőkeletre HOKIN** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kisközlő Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

Keresek megvételre egy 12 személyes ezüst evőeszközt és egy komplet 12 vagy 24 személyes étkező servist. Cimeket kérek a kiadóhivatalba.

*** Gyönyörű rózsás erc** a nő legszebb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyoságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Rimanóczy palota.

Legújabb táviratok.

Károly István főherceg lesz a lengyel régens.

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) A Berliner Tagblatt jelenti: Károly István főherceg van kizemelve Lengyelország régensévé. Ebből azt következtetik, hogy a főherceg lesz majd a lengyel király.

Robbanás a félixdorfi löpögyárban.

Budapest, december 13. (Saját tudósítónktól.) Félhivatalosan jelentik: A félixdorfi löpögyárban (a tulajdonos Mayer és Róth) ma éjjel robbanás történt. A nyolcvan épületből álló gyárból tizenegy megsemmisült, mások könnyebben megrongálódtak. Félixdorf községben a rázkódtatás következtében nagyobb épületkárok voltak. A házfedelek elsodródtak, a mennyezetek beszakadtak, az ablakok összetörttek. A robbanás áldozatainak száma, amennyire eddig ismeretes, egy halott, két eltűnt és tizenhét sebesült. Közülök néhány aligha gyógyul fel. A robbanás oka ismeretlen. Az üzem újra felvétele rövidebb időn belül ismét lehetséges lesz.

Az új osztrák kormány megalakítása.

Budapest, dec. 13. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: A Wiener Zeitung holnapi száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves Körber! Elfogadom az osztrák öszkormány nekem feljárnott lemondását és megbízom Önt és a többi miniszteraimet, hogy az új kormány megalakításáig az ügyeket vezessék tovább. Egyúttal tudatom Önrel, hogy Spitzmüller Sándor titkos tanácsosomat megbízom az új kormány megalakításával.

Bécs, 1916 december 13 án.

KÁROLY s. k.

Körber s. k.

Kedves Spitzmüller! Tudatom Önrel, hogy osztrák kormányom lemondását elfogadtam és azt megbízom az új kormány megalakításáig a kormányzati ügyek vezetésével. Megbízom Önt az új kormány megalakításával és az erre vonatkozó javaslatának előterjesztésével.

Bécs, 1916 december 13.

KÁROLY s. k.

Spitzmüller s. k.

Harisnya, tricó, keztyü.

Svetterek, kabátok, lélekmelegítők, gyermek kötött ruházatott, valamint az összes kötöttáru cikkek, legelőnyösebb árakban beszerezhetők, az általános elismert szolid és jó árukból hirneves

Hungária Harisnyááruház a Sas Passage főbejáratánál.

Kéretik csöngänket összenemutvésztetni

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Künn a bárány, bann a farkas. (Bemutató előadás.)
Péntek: Künn a bárány, bann a farkas.
Szombat délután: A császárné.
Szombaton este: Künn a bárány, bann a farkas.
Vasárnap délután: Királynóm meghalok érted!

Földes Imre bemutatója A Szigligeti színházban ma, csütörtökön este kerül bemutatásra Földes Imre vigjátéka, a Künn a bárány, bann a farkas, amelynek előadása elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint a publikum.

URANIA mozgószínház

Csütörtökön
Az áruló
dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLÓ mozgószínház

Csütörtökön

Mister Robinson
amerikai történet 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

VIGADÓ mozgószínház

Csütörtökön

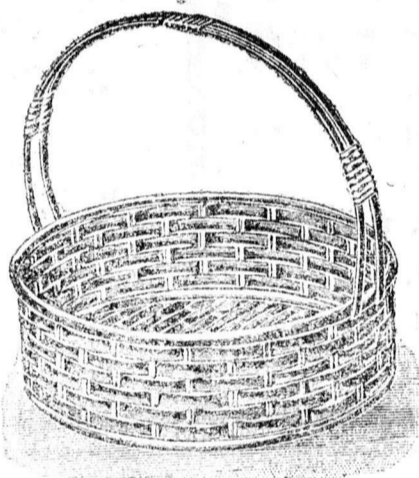
Beszélő szemek
dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órákor és hétköznapokon 5-kor.

NYILTTÉR.

Karácsonyi vásár

Heti árjegyzék:

- China ezüst kenyér kosár . . . 4 K
- China ezüst cukor tartó . . . 4 K
- China ezüst vaj tartó . . . 4 K
- China ezüst cukor kosár . . . 4 K
- China ezüst dohányozó készlet . . . 4 K
- Vizes készlet 6 személyre . . . 4 K
- Boros készlet 6 személyre . . . 4 K
- Likőrös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Sörös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Tésztakészlet 6 személyre . . . 4 K
- Befőttös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Teás készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Kávéskészlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Mocca készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Mosdó készlet fayence . . . 10 K
- Fűszer készlet állványgyal . . . 10 K
- Cigaretta ezüst készlet . . . 10 K
- Ebédő készlet aranyozással 6 személyre . . . 24 K
- Evőeszközök, kávéházi felszerelések, vendéglői felszerelések gyorsan, előnyös árban készül.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszerkesztő:
Dr. KRÜGER ALADÁR

Felölös szerkesztő:
Dr. PAPP KÁROLY

A legújabb műsorok megérkeztek!

VIGADÓ

mozgó színház
Nagyvárad, Fekete Sas-Passage.

Ma csütörtökön, dec. 14-én.

Beszélő szemek.

Bűnügyi dráma 3 felv.

Minta detektív,
vigjáték.

Adós fizess.
Bohózat.

Sasa mester

háborus hirodó.

I. Ferenc József temetésének felvétele II-ik rész.

Péntek, december 15-én és szombat, dec. 16-án.

Az örvény.

Egy könnyelmű asszony regénye 3 felvonásban. Főszerepben Agnette v. Pranger és Carlo Wieth.

A botlás.

Bohózat.

Folyóvizek.

Eredeti felvétel.

I. Ferenc József temetésének felvétele II-ik rész.

Kedvezményes jegyek Sipos dohány-tőzsdében Bémer-téren kaphatók.

Az előadások kezdete hétköznap pont 5 órákor, vasárnap és ünnepnapokon d. u. 3 órákor.

HELYÁRAK: Páholy 6 személyre 6 K. Főntartott hely 1 K, I. hely 80 fill., II. hely 60 fill., III. hely 40 fill. Katonák és gyermekek a helyárok felét fizetik.

MEGNYILT
a „PARK“ nagyáruház
harisnya osztálya (Rákóczi-ut 5.)
 Mélyen leszállított árak!
14 napig tartó nagy karácsonyi vásár!!

Női harisnya gyapju, flor és musselin.
 Flor párja: 3-10, 3-40, 3-90, 4-50. kor.
 Musselin párja: 3-40, 3-80, 4-50, 5-—. "
 Gyapju párja: 5-—, 6-—, 7-—. "

Férfi harisnya pamut, gyapju és flor.
 Jóminőségű pamut párja: 1-30, 1-50, 1-96, 2-16. kor.
 Jóminőségű gyapju párja: 5-—, 6-—, 7-—. "
 Cerna flor párja: 2-—, 2-60, 3-40. "

Gyermek harisnya, prima minőségű pamut negyedikésként
 párja: 1-50, 1-75, 2-—, 2-25, 2-50, 2-75, 3-—, 3-25, 3-50, 3-75. kor.
Glasse férfi és női keztü minden színben, igen jó minőség
 párja 6-—. Őszi női és férfi keztü teget-fehér, fekete fehér,
 fehér-fekete jó minőség párja 4-50. kor.

Csavargamaschni 6 kor. Gyapju női kabát 40 kor.
Férfi sweater gyapju 26 korona.

Nagy választék zsebkendőkben és minden-
féle kötöttáru cikkekben.
SZIGORUAN SZABOTT ÁRAK!

Nagy karácsonyi vásár!
a „HÓFEHÉRKE“ harisnyaáruházban
Szent László-tér, Sas-palota.

Előrehaladott idény miatt téli áruk
mélyen leszállított árakban:

Női gyapjukabát 28-—, 30-— K
 Lélekmelegítők 5-—, 6-—, 8-—, 10-— "
 Férfi sweater gyapju 13-—, 16-—, 24-— "
 Prima gyapjuing és nadrág 10-—, 11-—, 13-— "
 Téli férfiharisnya 1-60, 1-90, 2-30, 3-—, 4-— "
 Női téli harisnya 1-96, 2-20, 2-60, 3-—, 4-— "
 Téli női keztü —90, 1-—, 1-20, 1-96, 3-— "
 Csavar lábszárvédő prima 5-—, 6-—, 7-— "

Nagy occassio zsebkendőkben
alkalmas karácsonyi ajándék!

Női prima pamutzsebkendő tet. 6-—, 8-—, 10-— K
 Női prima cernazsebk. tet. 11-—, 13-—, 16-—, 20-— "
 Női himzett jóminőségű tet. 10-—, 12-—, 14-— "

Leszállított árak folyó hó 20-ig érvényesek!

MINNIGRAF
 a legtökéletesebb
fényképezőgép

amellyel egyszeri töltésre
 50 felvétel eszközölhető.

A gép külön berendezés nélkül
 mint:

Másoló készülék.
 Diapositívok készítésére.
 Vetítésre 2 méterig.
 Nagyító készülék 40×50 cm-ig
 használható.

A gép 5×6×13 cm. nagyságú esinos
 bürizattal és oly fényerős lencsével
 van ellátva, amely lehetővé teszi bár
 mily kedvezőtlen időben is éles ké-
 peket készíteni és mint ilyen turista
 célokra kiválóan alkalmas.

Kapható:

Rigler József Ede
 papirneműgyár részv.-társaság
 fényképezési cikkek raktárában.
Nagyvárad, Rákóczi-ut 3. sz.

Vas és rézágyak
 afrik és lószőrmatracok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: összehajtott
 ágyak eredeti gyári árakon
 kaphatók

Tátray Sándor
 r.-t.-nál Körös-utca 11.
Telefon szám: 558

* **Dusafalva** határában 300 kishold
 területű legelő 1917 január 1-től bérbeadó
 Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál
 Kossuth-utca.

Mezőgazdáknak saját gaz-
 dasági szükségletükre szol-
 gáló köles hántolását a Hadi
 Termény-Részvénytársaság
 feltételei szerint elvállaljuk.

Moskovits Adolf és Fiai
 „Adria“ R. T. Nagyváradon.

IZSÁK LIDIA
 elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad,
 Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda
 mellett.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra
 alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes
 tartók, melltartók és háskötőkben nagy
 választék. Fűzőket választás végett vi-
 dékre is küldünk, tisztításokat és javítá-
 sokat pontosan elkészítünk. Szígligeti
 színház művészainak egyedüli szállítója.
 :: Telefon: 11-53. ::

Jó polgári házi koszt

kapható jutányos áron,
 úgy kihordásra, mint
 bentkosztosra. Teleky-
 utca 62-ik szám alatt

Burik Józsefnénél.